

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2025-07-07 Nr. 1.05-0299

Kopija: Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui

DĖL PROBLEMINIŲ VILKŲ DAROMOS ŽALOS IR ŽEMĖS ŪKIO SUBJEKTŲ INTERESŲ APSAUGOS

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai vis dažniau sulaukia ūkininkų pranešimų apie vilkų išpuolius prieš gyvulius, kurie daro didelę ekonominę žalą ir kelia įtampą kaimiškose vietovėse. Pastebima, kad vilkai tampo agresyvesni, o dauguma šių atvejų siejami su problemineis vilkais, keliančiais didžiausią grėsmę ūkiniams gyvūnams.

2025 m. kovo 19 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-33 priimtas Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo pakeitimas, kuriuo siekiama aiškiau reglamentuoti vilkų paėmimą iš gamtos tais atvejais, kai jie daro didelę žalą ūkiniams gyvūnams ar kelia pavojų visuomenės sveikatai ir saugai. Visgi, praktikoje susiduriama su esminėmis šios tvarkos trūkumų apraiškomis.

Viena pagrindinių problemų – žalos vertinimo proceso kokybė. Šiuo metu pažeidimų fiksavimas ir jų priežasties nustatymas pavestas savivaldybių komisijoms, kurios neretai stokoja būtinos biologinės kompetencijos. Dėl to, dažnai padaromos klaidos, kurios iškraipo realų vilkų daromos žalos mastą ir pobūdį. Tai sudaro prielaidas išduoti nepagrįstus leidimus vilkų medžiojimui, kai šalinami ne probleminiai, o atsitiktiniai individai.

Taip pat pažymėtina, kad nėra efektyvios kontrolės, kaip laikomasi probleminių vilkų išėmimo tvarkos. Pasitaiko atvejų, kai vilkai sumedžiojami toli nuo faktinės žalos vietos, o naudojami viliojimo metodai (pvz., vilkų stūgavimas), specialistų nuomone yra ekologiškai žalingi – jie sutrikdo vilkų socialinę struktūrą, skatina papildomą žalą ir gali lemti dirbtinai išprovokuotų išpuolių prieš gyvulius bangą.

Toks netikslus reguliavimas ne tik nesprendžia gyvulių apsaugos problemos, bet dar labiau ją gilina: vilkų populiacija tampa labiau išblaškyta, vilkai įgyja didesnę atsargumą, o atskiri, probleminiai individai lieka aktyvūs ir toliau daro žalą. Todėl siekiant veiksmingai valdyti vilkų populiaciją ir sumažinti žalą ūkiams, būtina užtikrinti profesionalų žalos vertinimą, paremtą biologinėmis žiniomis, probleminių individų identifikavimu bei griežtą selektyvios kontrolės taisyklių laikymąsi.

Atsižvelgdami į išdėstytas aplinkybes, prašome Aplinkos ministerijos:

1. Peržiūrėti ir patobulinti Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo nuostatas;
2. Inicijuoti platesnį dialogą su ūkininkais, aplinkosaugininkais, mokslininkais bei kitomis suinteresuotomis šalimis, siekiant konstruktyvių ir abipusę naudą kuriančių sprendimų;

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

3. Užtikrinti, kad vilkų populiacijos reguliavimas būtų grindžiamas moksliskai pagrįsta, neutralia ir skaidria sistema, kuri atitiktų tiek biologinės įvairovės apsaugą, tiek ir ūkininkų teisėtus interesus.

Taip pat kreipiamės į Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetą, prašydami užtikrinti šios problemos parlamentinę kontrolę – įvertinant, ar šiuo metu galiojanti reguliavimo tvarka yra veiksminga ir pakankamai apsaugo ūkininkų interesus bei gyvūnų gerovę.

Tik bendromis pastangomis ir realiai atliepiant praktinius poreikius galima užtikrinti darnią žmogaus bei gamtos sąveiką.

Pagarbiai

Direktorius

Sigitas Dimaitis